

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 17. februar 2011.
Original: engleski

PRETRESNO VIJEĆE

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. februara 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG U VEZI S BILJEŠKAMA
SVJEDOKA ADRIANUSA VAN BAALA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Dopunskom memorandumu kojim se potkrepljuje Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki", koji je optuženi podnio 9. novembra 2010. (dalje u tekstu: Prvi memorandum) i "Drugom dopunskom memorandumu kojim se potkrepljuje Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki", koji je optuženi podnio 7. februara 2011. (dalje u tekstu: Drugi memorandum), i u vezi s gorenavedenim donosi sljedeću odluku.

1. Kontekst i argumentacija

1. General Adrianus van Baal (dalje u tekstu: svjedok) svjedočio je u ovom postupku 27. i 28. oktobra 2010. U svom iskazu svjedok je izjavio da je "general Milovanović rekao da će se pobrinuti da tramvaji, kao i svi putnici u njima, postanu mete".¹ Svjedok je isto tako rekao da je tokom svog boravka u Sarajevu od 24. februara do 28. avgusta 1994. vodio bilješke.²
2. Dana 28. oktobra 2010. optuženi je podnio "Zahtjev za izdavanje Naloga za dostavu Van Baalovih bilješki", kojim je zatražio da se izda nalog kojim bi se uputilo svjedoka da dostavi sve bilješke koje je vodio za vrijeme svog boravka u Sarajevu, redigovane tako da ne obuhvate pitanja lične prirode.³ Dana 4. novembra 2010. svjedok je dostavio dvije strane svojih bilješki koje se odnose na sastanak koji je održao s generalom Milanovićem 16. marta 1994., ali nigdje se ne navode prijetnje da će bosanski Srbi početi da otvaraju vatru na tramvaje (dalje u tekstu: dvije strane).
3. U prvom Memorandumu podnesenom 9. novembra 2010. optuženi traži da svjedok ili bude ponovno pozvan kako bi mu se pružila mogućnost da razjasni odsustvo svakog pomena tramvaja na te dvije strane bilješki ili da se te dvije strane prihvate bez

¹ T. 8451 (27. oktobar 2010.).

² T. 8453 (27. oktobar 2010.).

³ Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki, 28. oktobar 2010., par. 1-10.

posredstva svjedoka.⁴ Optuženi takođe ostaje pri zahtjevu za izdavanje naloga svjedoku za dostavu preostalog dijela njegovih bilješki.⁵

4. Dana 11. novembra 2010. tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za izdavanje Naloga za dostavu Van Baalovih bilješki, kao i na dopunske memorandume kojima se potkrepljuje Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki", u kojem se tužilaštvo protivi zahtjevima optuženog za izdavanje naloga kojim bi se ponovno pozvao svjedok ili prihvatile pomenute dvije strane bez posredstva svjedoka, kao i nalogu za dostavu preostalog dijela svjedokovih bilješki.⁶

5. Dana 18. novembra 2010. Vijeće je uputilo svjedoku dopis kojim ga poziva da dobrovoljno dostavi ostatak svojih bilješki, što je on i učinio 31. januara 2011.

6. Optuženi je u Drugom memorandumu, pregledavši cjelokupnu zbirku svjedokovih bilješki, i dalje ostao pri zahtjevu da se svjedok ili ponovno pozove kako bi se prodiskutovalo o pitanjima koja se tiču pomenutih dviju strana ili da se te dvije strane prihvate bez posredstva svjedoka.⁷

II. Mjerodavno pravo

A. Ponovno pozivanje svjedoka

7. Kao što je već pomenuto u jednoj skorašnjoj odluci, kako bi utvrdilo postoji li ili ne dovoljna osnova za ponovno pozivanje svjedoka, Vijeće razmatra da li je strana koja traži pozivanje svjedoka pokazala da postoji valjan razlog da se on ponovno pozove.⁸

⁴ Prvi memorandum, par. 3.

⁵ Prvi memorandum, par. 5.

⁶ Odgovor tužilaštva na Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki i dopunski memorandum kojim se potkrepljuje Zahtjev za izdavanje naloga za dostavu Van Baalovih bilješki, 11. novembar 2009., par. 1, 9.

⁷ Drugi memorandum, par. 3, 6.

⁸ Odluka po zahtjevu optuženog da se ponovo pozove svjedok Harry Konnings radi daljeg unakrsnog ispitivanja, 11. februar 2011., par. 8. *Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T,

Faktori koje pritom treba razmotriti jesu i) svrha ponovnog svjedočenja koje strana podnositelj očekuje da će od svjedoka dobiti, kao i ii) opravdanje koje strana podnositelj nudi za to što nije relevantne dokaze od svjedoka dobila prilikom njegovog prvog svjedočenja.⁹

8. Pravo da se optuženom sudi bez nepotrebnog odlaganja kao i vođenje računa o sudskoj ekonomičnosti nalažu da se zahtjev za ponovno pozivanje svjedoka odobrava samo kada je riječ o dokazima koji imaju značajnu dokaznu vrijednost i koji nisu kumulativne naravi.¹⁰ Ako svjedoka treba ponovno pozvati kako bi se ukazalo na nepodudarnost koja postoji između svjedokovog iskaza i njegovih ili njenih naknadnih izjava, strana podnositelj mora pokazati da joj je nanesena šteta zbog toga što je bila onemogućena da svjedoka suoči s datom nepodudarnošću.¹¹ Svjedok neće biti ponovo pozvan ako nema potrebe da objašnjava tu nepodudarnost zato što je riječ o minornoj nepodudarnosti, ili zato što je ona po svojoj prirodi bjelodana.¹²

B. Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka

9. Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je praksa koja se dobro utvrdila u jurisprudenciji Međunarodnog suda.¹³ Kako Vijeće konkretno kaže, kada strana traži prihvatanje dokumenta bez posredstva svjedoka, ona će: "i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta".¹⁴ Nadalje, Vijeće je jasno dalo do

Odluka po zahtjevu tužiteljstva da se ponovno pozove Marko Rajčić, 24. april 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 10; *Tužilac protiv Bagosore i drugih*, predmet br. ICTR-98-41-T, Odluka po zahtjevu odbrane da se pozove svjedok tužilaštva OAB radi ponovnog unakrsnog ispitivanja, 19. septembar 2005. (Odluka u predmetu *Bagosora*), par. 2.

⁹ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 10; Odluka u predmetu *Bagosora*, par. 2.

¹⁰ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 10; Odluka u predmetu *Bagosora*, par. 2;

¹¹ Odluka u predmetu *Bagosora*, par. 3.

¹² Odluka u predmetu *Bogosora*, par. 3.

¹³ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010, par. 5 (fusnote ispuštene).

¹⁴ Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009, Dodatak A, par. R; Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. (dalje u tekstu: Odluka po prvom zahtjevu), par. 6 (fusnote ispuštene).

znanja da će strane u postupku "podnošenje podnesaka bez posredstva svjedoka svesti na najmanju moguću mjeru".¹⁵

10. Prema tome, iako se dokaz može prihvatiti bez posredstva svjedoka ako su zadovoljeni kriterijumi relevantnosti i dokazne vrijednosti iz pravila 89(C), čak i "kada su odredbe ovog pravila ispunjene, Vijeće ima diskreciono pravo u pogledu prihvatanja dokaza, između ostalog na osnovu pravila 89(D), koje predviđa da ono može izuzeti dokaz ako potreba da se obezbijedi pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost".¹⁶

III. Diskusija

A. Ponovno pozivanje svjedoka

11. Optuženi traži da se svjedok ponovno pozove kako bi mu se pružila mogućnost da objasni zašto pomenute dvije strane ne sadrže navod o Milovanovićevoj prijetnji da će otvarati vatru na tramvaje.¹⁷ Vijeće, međutim, napominje da je tokom davanja iskaza svjedok već objasnio da je samo vodio bilješke na nekim sastancima i da bi morao da konsultuje svoju bilježnicu kako bi se uvjerio da je u pismenom obliku registrirao Milanovićevu prijetnju da će otvarati vatru na tramvaje.¹⁸ Vijeće prema tome ne vidi kako bi ponovno pozivanje svjedoka moglo biti od daljnje pomoći, s obzirom na to da je on već imao mogućnost da sâm objasni zašto ne postoji pismeni trag o Milovanovićevoj prijetnji u njegovoj bilježnici. Vjerovatno bi svjedok, da se on opet pozove, s tim u vezi dao kumulativno svjedočenje. Vijeće stoga ne smatra da je optuženi pokazao valjan razlog da se svjedok ponovno pozove.

B. Prihvatanje dviju strana bez posredstva svjedoka

¹⁵ Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, Dodatak A, par. R.

¹⁶ Odluka po prvom zahtjevu, par. 5.

¹⁷ Prvi memorandum, par. 3, 4.

¹⁸ T. 8451-8452 (27. oktobar 2010.): "Općenito uzevši, ja sam samo vodio bilješke na nekim sastancima".

12. Optuženi tvrdi da pomenute dvije strane zadovoljavaju kriterijume za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka zato što su autentične, relevantne i idu u prilog njegovoj tezi.¹⁹ Vijeće nema razloga da propituje autentičnost tih dviju strana koje je ispisao svjedok. Vijeće isto tako zaključuje da su te dvije strane relevantne i da imaju dokaznu vrijednost za potrebe pravila 89(C) zato što se svjedok na njih pozivao tokom svog iskaza u ovom postupku i što se one tiču optužbi kojima se optuženi tereti u vezi sa Sarajevom. Vijeće nadalje smatra da je prihvatanje tih dviju strana opravdano kako bi se valjano ocijenio svjedokov iskaz u odnosu na Milovanovićevu prijetnju da će otvarati vatru na tramvaje, te pridala odgovarajuća težina tom iskazu kada Vijeće bude donosilo konačan zaključak o ovom predmetu.

IV. Dispozitiv

13. Prema tome, Vijeće na osnovu pravila 89 Pravilnika o postupku i dokazima ovim **ODLUČUJE DA PRIHVATI** dvije strane u spis i **TRAŽI** od Sekretarijata da

1. učita te dvije strane u elektronski sistem za vođenje suđenja; i
2. dodijeli tim dvjema stranama brojeve dokaznih predmeta.

14. Pretresno vijeće **ODBIJA** zahtjev da se ponovno pozove svjedok.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 17. februara 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁹ Prvi memorandum, par. 4.